

Opracowanie planów zadań ochronnych

2016-09-28

Plany zadań ochronnych (PZO) tworzą podstawę do prowadzenia właściwych działań ochronnych na obszarach Natura 2000 w Polsce. Dzięki opracowaniu PZO możliwe jest przede wszystkim:

- zidentyfikowanie istniejących i potencjalnych zagrożeń mających wpływ na stan zachowania przedmiotów ochrony;
- określenie działań mających na celu utrzymanie bądź odtworzenie właściwego stanu ochrony chronionych siedlisk i gatunków ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za realizację tych działań;
- podsumowanie dostępnej wiedzy o obszarach i ich przedmiotach ochrony;
- ustalenie systemu monitoringu, zarówno skutków realizacji działań ochronnych, jak i stanu zachowania siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotami ochrony;
- podniesienie jakości stosowania procedur w ramach prowadzonych ocen oddziaływania na środowisko, związanych z oddziaływaniem planowanych przedsięwzięć na obszary Natura 2000;
- wskazanie zmian koniecznych do wprowadzenia w dokumentach planistycznych (m.in. studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, itp.) w celu eliminacji lub ograniczenia zagrożeń dla utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt będących przedmiotami ochrony;
- ułatwienie wdrażania programów rolnośrodowiskowych oraz uregulowanie zagadnień związanych z zalesieniami na obszarach Natura 2000, jak również kontrolowanie stosowania tzw. zasady wzajemnej zgodności (cross-compliance), oznaczającej powiązanie wysokości uzyskiwanych przez rolników płatności bezpośrednich ze spełnianiem przez nich określonych wymogów, dotyczących utrzymania gruntów wchodzących w skład gospodarstwa w Dobrej Kulturze Rolnej.

Przygotowywanie planów zadań ochronnych, ich zawartość i efektywne wdrażanie jest możliwe dzięki sprawnej komunikacji pomiędzy:

- nadzorującym funkcjonowanie obszarów Natura 2000 w Polsce (Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska);
- sprawującymi nadzór nad poszczególnymi obszarami - ustanawiającymi w drodze zarządzenia plany zadań ochronnych (regionalni dyrektorzy ochrony środowiska);
- interesariuszami na danym obszarze (m.in. nadleśnictwa, lokalne samorządy, regionalne zarządy gospodarki wodnej, wojewódzkie zarządy melioracji i urzędzeń wodnych, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, organizacje pozarządowe, placówki naukowe, rolnicy, przedsiębiorcy, przedstawiciele mieszkańców).

Spółeczna formuła powstawania planów zadań ochronnych oparta jest na dwóch filarach. Jednym z nich jest warsztatowa forma pracy, realizowana dzięki tworzonemu na potrzeby opracowania planów tzw. Zespołom Lokalnej Współpracy (ZLW), tworzonych przez wspomniane instytucje i zainteresowane strony. Zespoły spotykają się najczęściej kilka razy i analizują kolejne rozdziały powstających projektów planów oraz dyskutują poszczególne zapisy w nich zawarte. Taki sposób sporządzania PZO daje możliwość zapoznania się z oczekiwaniami różnych środowisk w odniesieniu do powstających dokumentów. Ważny jest udział w warsztatach przedstawicieli wszystkich zainteresowanych stron oraz aktywne tworzenie projektu planu. W każdym z przypadków istotna jest również - pomiędzy samymi warsztatami - praca koordynatora danego PZO.

Drugim filarem projektu jest platforma informacyjno-komunikacyjna (PIK) - aplikacja internetowa zaprojektowana, wykonana i wdrożona w ramach projektu, która kompleksowo wspiera proces opracowywania PZO dla obszarów Natura 2000. Zdalny dostęp do platformy ułatwia i usprawnia prace zespołów oraz umożliwia wnoszenie uwag i wniosków do projektu planu każdemu obywatelowi, w ramach ustawowych konsultacji społecznych, niezależnie od miejsca jego pobytu.